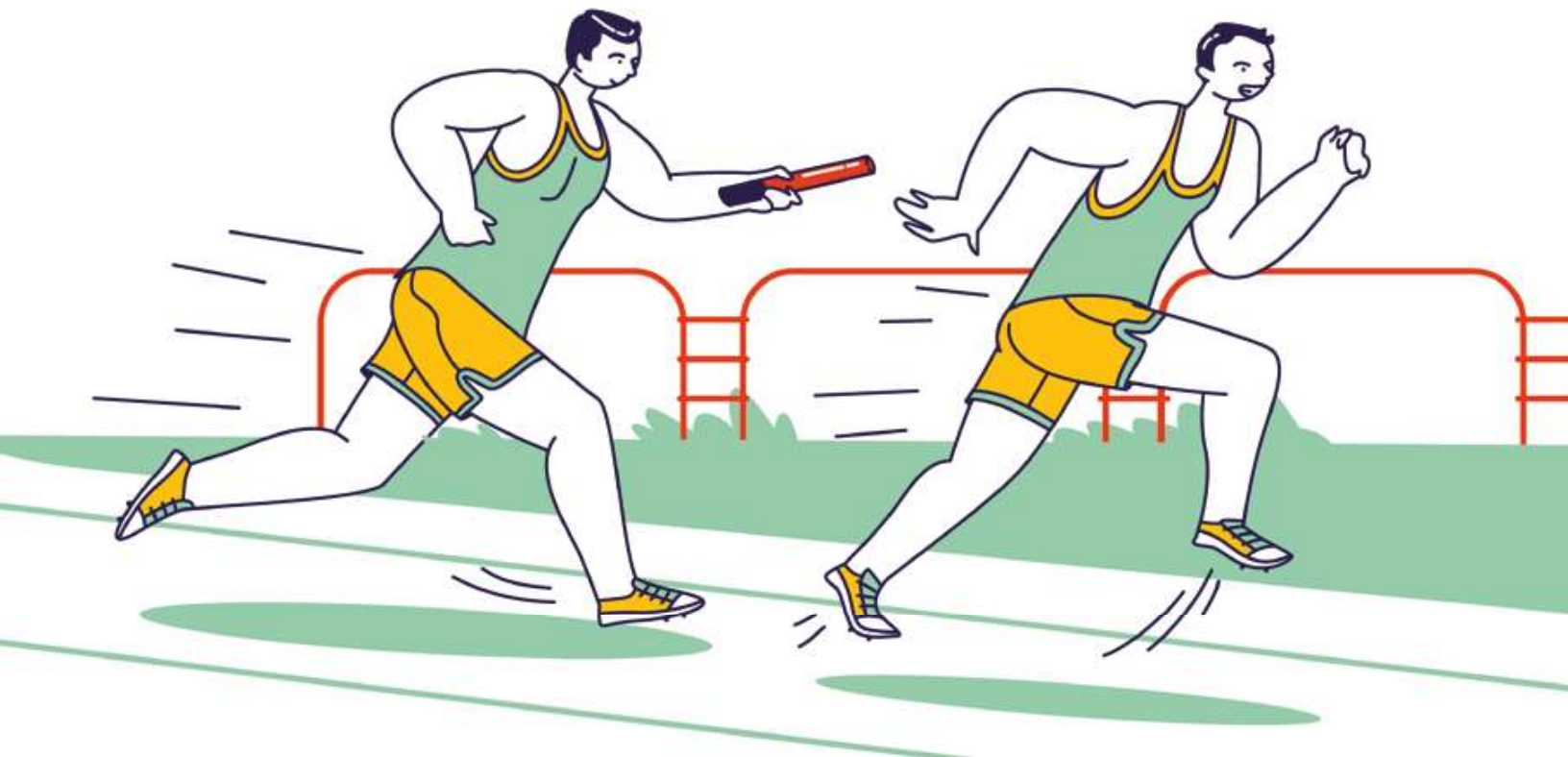

De overdracht

van een webwinkel

Bij de verkoop van een webshop loop je onvermijdelijk tegen de vraag aan hoe je jouw bedrijf het beste over kunt dragen. Juridisch gezien zijn daar eigenlijk maar twee verschillende opties voor, die elk hun eigen fiscale, economische en juridische consequenties hebben. Hoe zit dat precies?

De wijze van overdracht

De activatransactie en de aandelentransactie; zo heten de twee manieren van bedrijfsoverdracht die er juridisch gezien zijn. In het geval van een eenmanszaak of een vennootschap onder firma (vof) is er geen

sprake van aandelen en is de activatransactie de enige mogelijkheid om je onderneming over te dragen. In het geval van een besloten vennootschap (bv) kun je wel kiezen of je jouw onderneming over wilt dragen middels een activatransactie of een aandelentransactie.

De activatransactie

Een activatransactie houdt in dat de koper alleen bezittingen (de zogenaamde activa inclusief goodwill) overneemt van de verkoper. Als ook schulden worden overgenomen, spreek je van een activa-passivatransactie.

Vanaf hier gaat dit artikel uit van de gangbare activatransactie: bedrijf X verkoopt bezittingen (activa) van de onderneming aan een derde, die hiermee de bedrijfsactiviteiten kan voortzetten. Het gaat dan om activa die op de balans van de onderneming staan (voorraad, inventaris en mogelijk de webshop), maar ook om alle randzaken die de koper nodig heeft om de activiteiten voort te zetten (denk aan leverancierscontacten, klantenbestand, domeinnaam, merknaam) waarvan de meerwaarde als goodwill valt te classificeren. Zaken als banktegoeden en debiteuren/crediteuren worden over het algemeen door de verkopende partij behouden.

De aandelenransactie

Bij een aandelenransactie verkoopt een privépersoon of een andere onderneming (meestal ook een besloten vennootschap: de holding bv) de aandelen in de webshop bv. Een koper neemt dan dus in één enkele transactie de gehele bv over inclusief bezittingen en schulden, rechten en plichten, overeenkomsten met klanten en leveranciers, licenties, vergunningen en verplichtingen aan de belastingdienst. Verder verandert er dus niets: alleen de eigenaar van de aandelen in webshop bv wijzigt.

Voor- en nadelen

De keuze voor een aandelen- of activatransactie kan veel impact hebben. Als je de keuze hebt (in geval van een bv) verdiep je dan goed in onderstaande zaken voordat je een pad inslaat. Als je geen keuze hebt (eenmanszaak of vof), maak dan de balans op tussen onderstaande voor- en nadelen. Wellicht ga je dan toch anders naar de geplande verkoop of naar de te hanteren vraagprijs kijken.

JURIDISCHE GEVOLGEN

Activatransactie

In het geval van een activatransactie is het essentieel om zeer gedetailleerd op te schrijven wat er exact wordt overgenomen. Zaken die niet zijn opgenomen, vallen niet binnen de overname. Maak een complete lijst en denk in geval van een webshop minimaal aan:

- domeinnaam en eventuele extra registraties,
- hosting, of de overeenkomst met de hosted webshop softwareprovider,
- payment provider,
- productleveranciers,
- intellectuele eigendomsrechten,
- voorraad (inclusief omschrijving en aantallen),
- volledige inventarislijst, alle verkoopaccounts (Amazon, bol.com, etc),
- socialmedia-accounts en alle overige accounts,
- logins,
- alle afspraken met overige *third parties* (SEO, content, foto's et cetera).

Een voordeel van een activatransactie is dat men makkelijker zaken kan achterlaten bij de verkopende partij (*cherry picking*). Denk aan (dure) activa die de koper niet nodig heeft en die de prijs onnodig hoog maken – bijvoorbeeld vastgoed, grond of investeringen in andere bedrijven.

Daarnaast moeten kopers bij een activatransactie beseffen dat afspraken met leveranciers en afnemers opnieuw zullen moeten worden gecontracteerd en dat vormt regelmatig de basis voor een (her)onderhandeling met deze partijen. Neem bestaande kortingsstructuren en betaaltermijnen dus niet voor gegeven.

Een groot voordeel voor kopers is dat je met een activatransactie in principe geen risico's uit het verleden mee overneemt. Dit in tegenstelling tot de overname van een bv, waar het risico op het spreekwoordelijke lijk in de kast veel groter is. Denk aan aanspraken op garanties, belastingaanslagen, arbeidsconflicten en dreigende (juridische) procedures. Een activatransactie is in die zin dus minder risicovol dan een aandelenransactie.

Aandelenransactie

De noodzaak tot gedetailleerde beschrijving van alle over te nemen zaken is minder groot bij een aandelenransactie: met de overname van de aandelen worden immers direct ook alle rechten en plichten van de onderneming overgedragen.

Datzelfde geldt ook voor alle (gecontracteerde) relaties van de onderneming: ook deze gaan in de meeste gevallen één op één over (let op *change of control*-clausules).

Aan deze voordelen is dus een nadeel verbonden: met de overgenomen plichten is het risico op overgenomen problemen groter.

FISCALE GEVOLGEN

Activatransactie

Voor de verkoper zijn er fiscale nadelen verbonden aan de activatransactie: de Belastingdienst zal namelijk met de verkoper willen afrekenen over de winst die hij of zij boekt met de transactie. Deze winst wordt gevormd door het verschil tussen de boekwaarde van de activa en de daadwerkelijke opbrengst van de bedrijfsverkoop. En dat kan oplopen: de vennootschapsbelasting in 2022 bedraagt 15,0 procent tot 395.000 euro en daarboven 25,8 procent. Over een boekwinst van 800.000 euro betaal je dus 163.740 euro belasting. Een flinke tegenvaller als je er bij het overeenkomen van de prijs niet op hebt gerekend.

De koper aan de andere kant krijgt na de overname alle overgenomen activa op zijn balans, inclusief de goodwill (het verschil tussen de overnamesom en de waarde van de verkregen activa). Deze goodwill kan de koper afschrijven, wat een belastingvoordeel oplevert: sinds 2007 moet goodwill in tien jaar met 10 procent per jaar worden afgeschreven. Met andere woorden, deze tien jaar kan er jaarlijks 10 procent van de goodwill als een kostenpost worden opgevoerd. De winst in die jaren valt overeenkomstig lager uit en daarmee de belastingdruk voor de onderneming ook.

Als er bij een overname de keuze is tussen een activatransactie en een aandelenransactie, dan mag je door deze fiscale voor- en nadelen dus verwachten dat er in de activatransactie iets meer wordt betaald voor dezelfde onderneming. →

→ Aandelentransactie

Wanneer de verkoper een holding heeft, dan is een aandelentransactie gunstig. Dankzij deelnemingsvrijstelling wordt de winst die de verkoper boekt met de verkoop namelijk niet belast met vennootschapsbelasting. Zoals uit het hiervoor genoemde voorbeeld blijkt, kan dat 163.740 euro schelen op een boekwinst van 800.000 euro.

Voor een koper geldt dat bij een aandelen-transactie de volledige onderneming op zijn balans komt te staan (indien het geen privépersoon is) en er niet kan worden afgeschreven op de goodwill. Voor kopers is dit dus een fiscaal nadeel ten opzichte van de activatransactie.

Let op: verkopers zonder besloten vennootschap denken nog wel eens dat ze gebruik kunnen maken van de voordelen van deelnemingsvrijstelling door voor de bedrijfsverkoop nog snel een bv op te richten. Maar de Belastingdienst doorziet dat en zal al snel de conclusie trekken dat deze bv alleen is opgericht om gebruik te kunnen maken

van het fiscale voordeel. De Belastingdienst hanteert dan ook een termijn van drie jaar voor deze regeling (met andere woorden: de onderneming moet minimaal drie jaar in de overgedragen bv zijn geëxploiteerd). Om zeker te zijn dat je goed zit, kun je overwegen in deze gevallen de belastinginspecteur te vragen om een uitspraak voordat je de transactie uitvoert.

Overige gevolgen

In tegenstelling tot wat vaak wordt aangenomen gaat personeel ook bij een activatransactie in principe mee naar de koper. Ook in het geval van de activatransactie is er namelijk sprake van de wettelijke 'overgang van onderneming': als de identiteit van de onderneming bewaard blijft, wordt er uitgegaan van een overgang van onderneming en de rechten van de werknemers blijven in dat geval (zoveel als mogelijk) behouden wanneer ze met de onderneming mee naar de nieuwe eigenaar gaan. De nieuwe eigenaar van de onderneming ontvangt ook de rechten ten opzichte van de werknemers van de vorige eigenaar.

Afsluitend is het nog goed om te beseffen dat een aandelentransactie alleen door een notaris kan worden uitgevoerd en daar zijn uiteraard kosten aan verbonden. Voor een activatransactie is een gang naar de notaris niet vereist.

Conclusie

Veel webshophouders ondernemen nog in een eenmanszaak of vof. Dit is de makkelijkste manier om op te starten en biedt in het begin fiscale voordelen. Zoals hierboven beschreven, zijn die voordelen bij een bedrijfsverkoop grotendeels verdwenen. Mocht je overwegen om jouw webbedrijf in de komende jaren ter overname aan te bieden, bekijk dan zeker de mogelijkheden die een besloten vennootschap je bieden. Elke webwinkel is weer anders, dus laat je hierbij voorlichten door een boekhouder of accountant.

Sander Scholten is medeoprichter van WebshopOvername.nl.